

Προοπτικές αλλά και προβλήματα στην εκπαίδευση και την απασχόληση των μηχανικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το δικαίωμα της εγκατάστασης και εργασίας σε ένα διαφορετικό κράτος και κυρίως της ίσης μεταχείρισης σε σχέση με τους υπηκόους του κράτους υποδοχής, είναι μια από τις θεμελιώδεις ελευθερίες που καθιέρωσε το κοινοτικό δίκαιο από το 1958. Αυτή την ελευθερία καθώς και την ενίσχυση των ευκαιριών για εργαζόμενους και εργοδότες προωθεί η Εκστρατεία Ενημέρωσης σχετικά με την Κινητικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το πρόγραμμα που υλοποιεί το ΤΕΕ/TKM στο πλαίσιο της, για την κινητικότητα των μηχανικών. Μία φιλόδοξη πρωτοβουλία εφόσον η κινητικότητα των Μηχανικών ελάχιστα έχει προωθηθεί στην πράξη και η μέχρι τώρα προσέγγισή της γίνεται κυρίως θεσμικά.

Η ανομοιογένεια της τεχνικής εκπαίδευσης στην Ευρώπη, η νέα Κοινοτική Οδηγία που θα επιτρέπει την κάλυψη του ελλείμματος γνώσης με αντισταθμιστικά μέτρα και ο συνακόλουθος κίνδυνος υποβάθμισης του παραγόμενου έργου, αλλά και η Ελληνική πραγματικότητα, ήταν τα θέματα που απασχόλησαν τους εισηγητές και το κοινό των μηχανικών στο πρώτο μέρος της χθεσινής εκδήλωσης του ΤΕΕ/TKM με θέμα **"οι μηχανικοί στην Ελλάδα, στην Ευρώπη"**. Η εκδήλωση έγινε στο πλαίσιο του προγράμματος που υλοποιεί το ΤΕΕ/TKM σε συνεργασία με τη FEANI, με έγκριση και χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Γ.Δ. Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Οι Έλληνες διπλωματούχοι μηχανικοί και το ΤΕΕ, βρίσκονται σε διαρκή κατάσταση άμυνας απέναντι στις επιθέσεις της Πολιτείας, η οποία αποφασίζει χωρίς υπόβαθρο στην προσπάθειά να συμπορευτεί με οδηγίες που προσυπέγραψε, χωρίς να μελετήσει από πριν και να συμμετέχει στη διαμόρφωσή τους, τόνισε στην ομιλία του ο κ. **Σάκης Τζακόπουλος**. Ο πρόεδρος του ΤΕΕ/TKM υπογράμμισε ότι το θέμα δεν είναι συντεχνιακό αλλά *ζητούμενο ανάπτυξης, ασφάλειας και ποιότητας κατασκευών και προϊόντων, βελτίωσης των υποδομών της καθημερινότητάς μας, σχεδιασμού και υλοποίησης του μέλλοντος της χώρας*. Για την αντιμετώπισή του, ο πρόεδρος κάλεσε την Πολιτεία, τους συλλόγους, την Πολυτεχνική σχολή και όλο τον τεχνικό κόσμο να συμμετέχουν ενεργά στο διάλογο που ανοίγει με πρωτοβουλία του το Τμήμα.

Ομιχλώδης είναι η κατάσταση στο χώρο σπουδών των μηχανικών στην Ευρώπη, είπε χαρακτηριστικά στο σύντομο χαιρετισμό του ο κοσμήτορας της Πολυτεχνικής Σχολής του Α.Π.Θ. καθ. **Δημήτρης Τολίκας**, ο οποίος τόνισε ότι *τα ελληνικά Πολυτεχνεία, βρίσκονται στην αντίπερα όχθη από το πνεύμα και το γράμμα της Διακήρυξης της Μπολόνια, που οδηγούν στην παραγωγή στρατιάς φθηνών μηχανικών*.

Το ζήτημα σπουδές - επαγγελματικά δικαιώματα απασχολεί τη FEANI, την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των Εθνικών Ενώσεων των Μηχανικών, η οποία υποστηρίζει τη γενίκευση και ομογενοποίηση της πιστοποίησης των σπουδών των Ευρωπαίων μηχανικών και στο μέλλον και των επαγγελματικών προσόντων τους, είπε ο πρόεδρος της Ένωσης κ. **Κωνσταντίνος Αλεξόπουλος**.

Μάλιστα, η FEANI υπέβαλε προς έγκριση ένα σύνολο κανόνων για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων και κριτηρίων για την απόδοση του τίτλου του Ευρωπαϊκού Μηχανικού ή EUR ING, όπως επταετή κατάρτιση η οποία θα περιλαμβάνει σπουδές και επαγγελματική εμπειρία.

Παρά τον ανταγωνισμό που αντιμετωπίζουν οι διπλωματούχοι μηχανικοί και τον προβληματισμό που υπάρχει για τις συνθήκες στην αγορά εργασίας μετά τους Ολυμπιακούς και το Γ! Κ.Π.Σ., δηλώνουν γενικά ικανοποιημένοι από την εργασία και δείχνουν αισιόδοξοι για τον κλάδο, όπως καταγράφηκε σε πανελλαδική έρευνα που έκανε η MRB, σε δείγμα 2.400 μηχανικών και για λογαριασμό του ΤΕΕ.

Τα αποτελέσματα πανελλαδικής έρευνας για την απασχόληση των μηχανικών στην Ελλάδα, που διενέργησε η MRB, για λογαριασμό του ΤΕΕ παρουσίασε ο γεν. γραμματέας της Δ.Ε. του ΤΕΕ κ. **Θεόδωρος Δραγκιώτης**, ο οποίος και κάλεσε του Έλληνες μηχανικούς να δουν την κινητικότητα ενεργητικά και να μη διστάσουν να μετακινηθούν προς άλλες, μεγαλύτερες

αγορές.

Μία σταχυολόγηση των πολλών και ιδιαίτερα αναλυτικών στοιχείων της έρευνας είναι: *Σήμερα (λόγω μεγάλων έργων και Ολυμπιακών) η ανεργία στους Μηχανικούς είναι μόλις 1,6% . Οι γυναίκες έχουν μεγαλύτερη παρουσία στον κλάδο αλλά μικρότερες αμοιβές συγκριτικά με τους άνδρες. Αυξάνεται ο αριθμός εκείνων που κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές και κύριος προορισμός στο εξωτερικό παραμένουν η Βρεταννία και οι ΗΠΑ. Άνω του 50% των μηχανικών έχει ετήσιο εισόδημα 23.5 χιλ. ευρώ και πάνω, ενώ υψηλότερες αποδοχές έχουν οι άνδρες που εργάζονται στην Αθήνα. Το 51% των μηχανικών είναι ελεύθεροι επαγγελματίες , ενώ πολύ μεγάλο είναι το ποσοστό εκείνων που απασχολούνται στις οικοδομήσεις και τα δημόσια έργα (το 75% των Π.Μ. & των Α.Μ).*

Το αισιόδοξο κλίμα ήλθε να περιορίσει ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Θεσσαλονίκης - Κ. Μακεδονίας. Όπως δήλωσε ο κ. **Κώστας Ζήκας**, οι εργολήπτες της Περιφέρειας πλήττονται κυρίως γιατί ποτέ δεν έγινε πράξη η αποκέντρωση στη διοίκηση των δημοσίων έργων , η απορροφητικότητα των πόρων του Γ! Κ.Π.Σ. είναι χαμηλή , όπως επίσης από το αρνητικό επιχειρηματικό περιβάλλον που διαμορφώθηκε με τον ν.2940/01 που οδήγησε στη δημιουργία 14 μεγάλων τεχνικών ομίλων, που έχουν αναλάβει περίπου το 65% του προϋπολογισμού των δημοσίων έργων. Επίσης, ο κλάδος είναι υπερκορεσμένος ενώ τα Ολυμπιακά έργα, που άνοιξαν πρόσκαιρα την αγορά, ολοκληρώνονται. Ωστόσο εξελίξεις που επιτρέπουν την αισιοδοξία για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην κατασκευή, είναι η εφαρμογή του Μητρώου Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων, οι αυξημένες απαιτήσεις για την ποιότητα των κατασκευών , αλλά και νέες μεγάλες διοργανώσεις όπως η EXPO 2008 σε περίπτωση ανάληψής της.

*Σε ο,τι αφορά τους μελετητές το μέλλον δείχνει ευνοϊκότερο, δεδομένων των ελέγχων που επιβάλλει η Ε.Ε. και που αναγκάζουν στην εκπόνηση ολοκληρωμένων μελετών για τα έργα. Απόδειξη αυτού αποτελεί το γεγονός ότι στην τελευταία 5ετία οι μελετητές αυξήθηκαν κατά 35% , σε 17.200 και τα μελετητικά γραφεία κατά 40%, σε 700 τον αριθμό, σύμφωνα με την πρόεδρο του Συλλόγου Μελετητών Δημοσίων Έργων Κ. Μακεδονίας, κα. **Μαρία Γρηγοριάδου**. Ωστόσο, ο κλάδος αντιμετωπίζει σειρά προβλημάτων με σημαντικότερα εκείνα που προκύπτουν από ασάφειες του θεσμικού πλαισίου, τον αθέμιτο ανταγωνισμό (ερευνητικά προγράμματα, αναπτυξιακές εταιρείες), αλλά και οικονομικά που προκύπτουν από ασάφειες στον καθορισμό ελαχίστων αμοιβών και από τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος μελέτη-κατασκευή. Για τους Έλληνες μελετητές η αγορά της διευρυμένης Ευρώπης μπορεί να αποτελέσει μία διέξοδο, αλλά για την αξιοποίηση των προοπτικών απαιτείται στρατηγικός σχεδιασμός , ενώ σημαντικά θα βοηθούσε η λειτουργία ενός φορέα που θα ήταν υπεύθυνος για την παροχή πληροφόρησης, τεχνικής και οικονομικής υποστήριξη, κατέληξε η κ. Γρηγοριάδου.*

Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης έγινε συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας που διενέργησε το ΤΕΕ/ΤΚΜ για τη δυνατότητα απασχόλησης των μηχανικών στις 15 χώρες. Η πληροφορία που συγκεντρώθηκε αφορά στις διαδικασίες και τους όρους άσκησης του επαγγέλματος, τη ζήτηση και την προσφορά, τις αμοιβές, τις ώρες απασχόλησης, τη φορολογία και την ασφάλιση. Εκτός όμως από την "καθαρόαιμη" πληροφορία για τον μηχανικό, παρέχεται σημαντικός όγκος στοιχείων για ζητήματα που έχουν βαρύνοντα ρόλο στην απόφαση ενός ατόμου και πολύ περισσότερο μιας οικογένειας να αλλάξουν τόπο, συνήθειες, νοοτροπία και περιβάλλον ζωής, όπως η κατοικία, η εκπαίδευση των παιδιών, η εκμάθηση της γλώσσας, η απασχόληση του συντρόφου, ο ελεύθερος χρόνος και βεβαίως το κόστος ζωής.

Την εξαιρετικά δύσκολη εργασία της συγκέντρωσης και κωδικοποίησης του τεράστιου και κυρίως διάσπαρτου ενημερωτικού υλικού έφεραν σε πέρας Ομάδες Εργασίας που συγκρότησε το ΤΕΕ/ΤΚΜ με εργαζόμενους και συνεργάτες του.

Τις συνοπτικές παρουσιάσεις που περιλάμβαναν τα στοιχεία για τους μηχανικούς με συγκριτική μορφή ανά ομάδα χωρών έκαναν οι **Λία Οικονομοπούλου, Μαρία Περτζινίδου, Νίκος Σαργιάνος, Δέσποινα Τουρτούρα και Κατερίνα Τσικαλουδάκη**, ενώ ο **Νίκος Σαργιάνος** παρουσίασε τη γενική πολιτική σε θέματα Κινητικότητας της ΕΕ και τους στόχους του συγκεκριμένου προγράμματος.

Σημαντικό στοιχείο του προγράμματος είναι ότι ανάλογες παρουσιάσεις θα κάνει το ΤΕΕ/ΤΚΜ στην Κύπρο, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ιταλία και το Βέλγιο.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν ο πρόεδρος του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών του Α.Π.Θ. καθ. Ιωάννης Αβραμίδης, ο δήμαρχος Κιλκίς κ. Τάκης Τερζίδης, ο αντινομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Στάθης Αβραμίδης, ο πρόεδρος του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών κ. Πάρης Μπίλλιας και ο πρόεδρος του Συλλόγου Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών κ. Γιάννης Πίλτσας.

Στο αμιγές κοινό μηχανικών της εκδήλωσης, ιδιαίτερη νότα έδωσαν οι νεώτεροι μηχανικοί, που συμμετείχαν δυναμικά στη συζήτηση και έδειξαν το ενδιαφέρον τους μέσω του ερωτηματολογίου που συμπλήρωσαν, με ουσιαστικές παρατηρήσεις και κρίσεις.

Από πλευράς ΤΕΕ/ΤΚΜ, στο πρώτο μέρος της εκδήλωσης προήδρευσαν ο Γ. Γραμματέας της Δ.Ε. κ. **Κυριάκος Μουρατίδης** και η προϊσταμένη του Τμήματος επαγγελματικών θεμάτων κ. **Ελένη Καλούση** και στο δεύτερο μέρος το μέλος της ΔΕ και υπεύθυνος του προγράμματος **Γιάννης Δαρδαμάνης**. Παρόντες ήταν, τα μέλη της ΔΕ Τάσος Κονακλίδης και Σωτήρης Πρέντζας, ο πρόεδρος της Αντιπροσωπείας του κ. Σωκράτης Φάμελλος, μέλη της Αντιπροσωπείας, των Νομαρχιακών Επιτροπών και των Μονίμων Επιτροπών του Τμήματος καθώς και ο πρώην πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ κ. Γιάννης Οικονομίδης.